

til, hvad han bør vide. Endvidere giver de foreliggende Lovforslag bestemte Regler om en Række Forhold, hvorom der har hersket Tvivl. Ogsaa dette maa selvfølgelig hilses med Glæde. Endelig kommer Lovforslagene — jeg tænker her særlig paa det om Formueretten — ind paa at skabe nye, hidtil ikke i nordisk Ret anerkendte Regler, hvor saadanne findes paakrævede og berettigede. Jeg hilser paa mit Partis Vegne alt dette med Glæde.

Men disse to Lovforslag har endnu en Side, som maa hilses med ikke mindre Glæde. Det er denne, at de er fremgaaet af et Samarbejde indenfor en Kommission, i hvilken baade Sverige, Norge og Danmark har været repræsenterede. Lovforslagene er i Virkeligheden Led i en Kæde af Lovforslag, der til Dels nu er blevet til Love, som er fælles for de to nordiske Riger; og man kan efter min Mening vanskelig overvurdere Betydningen af dette Forhold. Jeg tror i Virkeligheden, at en hel Del af vor Befolkning, og maaske saagar en hel Del af dette Tings Medlemmer, ikke tilstrækkeligt værdsætter, hvad denne Fælleslovgivning betyder for det almindelige Næringsliv, og jeg skal derfor tillade mig at pege paa Virkningen af et Par ganske enkelte af de Love, der for længst er vedtagne som fælles Love for de skandinaviske Riger. Jeg kunde nævne Vekselloven, Checkloven, Firmaloven; jeg skal ikke komme ind paa dem, men blot pege paa, hvad en Lov som Søloven betyder, hvilken Betydning det har, at dennes Bestemmelser er fælles. Tidligere var det saaledes, at naar en dansk Skibsfører kom til et af de andre nordiske Riger, stod han paa en hel Række Omraader overfor ham ganske fremmede Forhold, hvor han nødvendigvis maatte vide Besked. Man tænker sig neppe, hvilke vanskelige Opgaver der kan møde en Skibsfører, naar han kommer i Land. Jeg ved fra tidligere Forhandlinger, at dette Tings Medlemmer og vel de allerfleste Medborgere tror, at en Skibsførers vanskeligste Opgaver ligger paa Søen. Efter min Mening venter næsten de vanskeligste Opgaver ham, naar han kommer i Land, hvor han skal klare sig mellem en Række Personer, som næsten alle stiller sig enten fjendtligt overfor ham eller søger at udnytte den foreliggende Situation til Fordel for sig selv. Maa jeg pege paa nogle enkelte af de Ting, der kan møde en Skibsfører, naar han kommer i Land. Han kan maaske slet ikke finde nogen Indehaver af det Konnossement, der alene giver ham Ret til

at udlosse Skibets Ladning. Der kan være Mangler ved Ladningen, maaske bliver Skibet for langsomt losset eller ladet, der kan foreligge Havaritilfælde, Paamønstring af nye Folk kan være nødvendig, kort sagt, han bør vide Besked med en hel Række af det fremmede Lands Bestemmelser, der er af saa indgripende Betydning, at det spiller den allerstørste Rolle for Søneringslivet. Først og fremmest fik den fælles Sølov, stod Skibsføreren overfor fremmede og ukendte Bestemmelser. Naar han nu kommer til Sverige eller Norge, møder han Bestemmelser, med hvilke han er fortrolig hjemme fra.

Maa jeg endvidere pege paa Loven om Køb, en Lov, der er adskilligt nyere end Søloven. Den griber for saa vidt dybere ind i det almindelige Næringsliv, som det er noget højt almindeligt, at danske, svenske og norske Borgere indbyrdes udveksler Varer; her har det den allerstørste Betydning, at man, naar man f. Eks. køber i eller sælger til Sverige, da ikke har forskellige Regler for Købets Virkninger. Ogsaa her kan der møde en Række Vanskeligheder, f. Eks. at Leveringen overhovedet slet ikke finder Sted eller ikke finder Sted i rette Tid, eller at Kvaliteten ikke svarer til, hvad den skal være, og saa fremdeles. Man forestiller sig neppe, hvor pinligt det tidligere ofte har været, at man indenfor de skandinaviske Lande i en saadan Situation stod overfor ofte paa væsentlige Punkter forskellig Lovgivning og Retspraksis i de paagældende Lande under Omstændigheder, hvor man paa Forhaand var tilbøjelig til at tro, at Lovgivningen i Landene lignede hinanden mere, end den gjorde. Jeg er en af de faa Danske, som, boende i Danmark, i næsten tyve Aar har drevet en forholdsvis betydelig Virksomhed i Sverige; jeg har derfor været med til at arbejde baade under de tidligere Forhold og under de mere betryggende, som blandt andet er skabte ved Hjælp af Loven om Køb, og jeg kan derfor ud fra egen Erfaring udtale, at det, at man er kommet ind paa en fælles Lovgivning, betyder en saa umaadelig Lettelse, at man ikke nok som kan paaskønne ethvert Skridt, der fremdeles gøres i samme Retning. Jeg personlig har den Overbevisning, at man her i Virkeligheden befinder sig paa den allerbedste Vej til en praktisk Skandinavisme; jeg tror, at den Omstændighed, at man i de skandinaviske Riger møder fælles Love for Næringslivets almindeligste Foreteelser, vil bidrage mægtigt til, at Landegrænserne paa en god